

terjed. Tisza István gróf feleletéből kitűnik, hogy Olaszország nemzeti igényeit a semlegesség politikája által is kielégítheti. A magyar miniszterelnök és az ellenzék vezérének

a beszéde a területi engedményeket Olaszországgal szemben való *alapvető* és *maradandó politika* következményeinek tüntették föl.

A második hadikölcsön.

— Négy nap alatt 400 millió koronát jegyeztek. —

Lloyd George angol pénzügyminiszter mondta, hogy a népek közt folyó gigantikus harcot az a nemzet fogja megnyerni, amelyik az utolsó milliárdot tudja felhajtani.

Két esatát kell tehát Magyarországnak népeinek és szövetségeseiknek megvívni. — Az egyiket a háborús fronton *tüzzel és vassal*, a másikat a front mögött *kenyérrel és pénzzel*.

Már hat hónap telt el azóta, hogy Magyarország pénzügyminisztere a háború finanszírozására, a háború óriási költségeinek fedezésére, az ország népéhez fordult kölcsönért. Első eset volt ez Magyarország pénzügyi történetében s a siker, ami mégis előretett, meglepett minden pénzügyi szakembert. A magyar nép milliói tanujelét adták annak, hogy tisztában vannak azzal, hogy a nemzeti létünk fentartásáért, a nemzeti vagyonnak megóvásáért és védelméért, a jövő gazdasági fejlődés és virágzás megalapozásáért, minden hazafias érzelmű s gondolkodású polgárnak, nemesak az életét és vérét, hanem vagyonát is fel kell áldozni. De nem is áldozatról van szó! Tisztán bizalomról.

Mint előrelátható volt, a hat hónappal ezelőtt felvett *három és fél milliárd* hadi kölcsön csak tavaszig fedezte az előállott hadi kiadásokat. Az előrelátó pénzügyi kormányzatnak gondoskodni kell tehát arról, hogy a háborús finanszírozásában zavar elő ne álljon.

Németország a háború kezdete óta kétszer fordult népéhez kölcsönért. Első ízben *5 milliárd*, második ízben *9 milliárd márkát* kapott. Franciaország és Oroszország a jegybankot vették igénybe, hogy a háborús kiadások fedezésére a szükséges összeget előteremtse.

A monarchia pénzügyminiszterei ismét az ország millióihoz fordultak kölcsönért. — Tették ezt pedig azon meggyőződésben és reményben, hogy akkor, amikor a mi virágosan, dallal, férfias harcikedvvel hadbavonult katonáink a halál torkában kockáztatják életüket és vérüket, családjuk boldogságát a *hazáért* száz meg száz ellenséggel szemben, akkor a nemzet millióinak áldozatkészségével, gazdasági és pénzügyi felkészültségével nyernek itt a front mögött is esatát.

Meggyőződésük és reményük szilárd alapokra van fektetve s hisszük is, hogy a fölöstőkék előjönnek a rejtekhelyeikből, a polgárok félreteszik aggodalmaskodásukat s szívesen alkalmat adni a kormánynak, hogy a hadviselés segédeszközeit megszerezze.

Reméljük, mert remélhetjük, hogy a harisnyákba és a derékaljakba eldugott pénzek napfényre kerülnek s a lehető legkedvezőbb feltételek s a lehető legbiztosabb módozatok mellett az államhoz jutnak.

A pénzügyi kormányzat ezuttal kétféle típusú járadékkötvényeket bocsájt aláírásra: *6%-os és 5½%-os járadékkötvényeket*.

Nem célolok, hogy a kettő között összehasonlítást tegyek, csak néhány szóval ráakatok mutatni arra, ami a kölcsön formája és feltételei által mindenkinek az érdekeit szolgálja.

Ha gondosan és figyelmelemmel olvassuk át az aláírási felhívást, s gondolkodunk az elolvasottakon, megállapíthatjuk:

1.) a *kölcsön pénznek jó gyümölcsöt* teretése; 2.) miután az állam a legjobb adós s továbbá kétségtelen, hogy a háború lezajlása után úgy a 6%-os, mint az 5½%-os járadékkötvények magasabb értékeltetéssel fognak birni: *a kölcsönrel minden kockázat nélkül szerzzük meg az esélyeket*.

Mindehhez pedig hozzájárul még az is, hogy a kötvényeket olcsókamat mellett mindenkor lambordizhatjuk, s így azokat mindenkor pénzre változtathatjuk.

Szauer M. János.

Szegeden nagyon szép eredménnyel halad a hadikölcsön-jegyzés. A bankok igazán nemes versenyre keltek egymással az agitáció terén és valósággal presztizs kérdést csinálnak abból, hogy minél több üzletfelület nyerjék meg a legkedvezőbb tőkebefektetési alkalomnak. Át kell menni a közludatba, hogy a nemzeti vagyonsodás szempontjából is milyen fontos a nép kezében lévő tőkének államhitelem számára való megnyerése és épen ezért fontos, hogy Szeged polgársága méltóképen vegye ki a részét a kölcsön-jegyzésből.

Ezt a folyamatot nagyban elősegíti a szegedi közigazgatásági hatóságok páratlan buzgalma, mellyel az ügy szolgálatába szegődtek. A főispáni hivatalban örvendetesen folynak a jegyzések és egész nap jönnek-mennek az érdeklődők. Kedden függesztették ki a városban dr. Somogyi Szilveszter polgármester lelkes hangú felhívását, amely bizonyára megteszi hatását.

Kedden délelőtt a városi tanács ülésén Balogh Károly tanácsnok előterjesztette, hogy a városi pénztárnál letétbe helyezett alapítványi tőkéket hadikölcsönre fogják fordítani. Ilyen alapítványokból összesen 42,000 koronát jegyeznek, a tanácsi letétbe helyezett 292,000 koronából pedig 250,000 koronát dr. Somogyi Szilveszter polgármester indítványozza a közgyűlésnek, hogy az utalás költségeiből 50,000 koronát fordítsanak a hadikölcsön jegyzésekre.

A szegedi bankok az eddigi jegyzést még nem hozzák nyilvánosságra, mert részint nem lehet pontos adatokat közölni, részint pedig a további jegyzéseket befolyásolhatja. A főispáni hivatal azonban a hét végén közzéteszi az ottan történt jegyzéseket. Nagyobb összeget jegyzett ma a Magyar banknál a Szegedi Kenderfonógyár: 75.000 koronát, Budapesten pedig 125.000 koronát. Jegyezni lehet a főispáni hivatalban, a postahivataloknál, a Szeged-Csongrádinál, a Szegedi Hitelbanknál, a Kereskedelmi és Iparbanknál, a Magyar- és Szécsi-banknál.

Az aláírások nagyobb tömege az előbbiről szerzett tapasztalat szerint az utolsó napokban fog jönni. Mégis impozáns eredményre enged következtetni az, hogy az országban az első négy négy nap alatt történt jegyzések összege *400 millió koronát tesz ki*.

Gondoskodás történt arról is, hogy a jegyzés lehetőleg megkönnyíthessék és kisebb tőke részére is hozzáférhető legyen. A kölcsönkibocsátó felhívás a *száz koronát meghaladó jegyzésnél megengedi, hogy az aláíró a befizetést részletben és későbbi időpontban is teljesíthesse*. A ki a részletekben való befizetésnek kedvezését igénybe óhajtja venni, az aláírásakor a jegyzett névértéknek csupán *tíz százalékát tartozik biztosítékképpen letenni*, még

pedig rendszerint készpénzben, az aláírási helyül kijelölt takarékpénztáraknál és bankoknál azonban elfogadható értékpapirokban is. A jegyzett összeget *csak ezt követően* kell megfizetni négy egyenlő részletben, még pedig az első részletet a jegyzett összeg 25 százalékát, legkésőbb június 8-ig, a második szintén 25 százalékos részletét legkésőbb június 18-ig, a harmadik, szintén 25 százalékot, június 28-ig, végül a negyediket, szintén 25 százalékot, július 8-ig. A teljes befizetés megtörténtekor az aláírási hely a letett biztosítékot elszámolja, illetve a mennyiben értékpapirokban deponálják, visszaadja.

A nagyobb budapesti jegyzéseket itt közöljük:

A *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* igazgatósága elhatározta, hogy az intézet részére *10,000,000 korona* n. é. hadikölcsönt jegyez. A *Magyar Általános Hitelbank* az új hadikölcsönből saját részére *10,000,000 koronát* jegyzett. A *Magyar Jelzálog-Hitelbank* igazgatósága *3 millió koronát* jegyez. A *Magyar Országos Központi Takarékpénztárnál* a következő nagyobb jegyzések történtek: Wolfner Gyula és Társa *750,000 koronát* Adria biztosító társulat *200,000*, Pannonhalmi főapátság *200,000*, vas megyeri Domokos Géza *100,000* koronát. A *Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál* többi között a következők jegyeztek: Budapesti közúti vaspálya társaság *1,500,000* koronát, ebből *750,000* a Pesti magyar kereskedelmi banknál és *750,000* a Magyar általános hitelbanknál, Kalocsai főkáptalan *550,000* koronát, Rimamurány-Salgótarjáni vasmű *500,000*, Budapesti áru- és értéktőzsde jegyzett *500,000* koronát, ebből a Pesti magyar kereskedelmi banknál *250,000* és a Magyar általános hitelbanknál *250,000*, Huber József *250,000*, Mandel József paprikanagykereskedő *200,000*, megyeri Megyery Izidor dr. *200,000* Unió élet- és gyermekbiztosító intézet *200,000* Weiss Manfréd gyár nyugdíjintézete *100,000*, Athenaeum irodalmi és nyomdai r.-t. *100,000*, hámosi Biró Armin *100,000*, Heinrich A. és Fiai *100,000*, Királyserfőzde r.-t. *100,000*, Faragó Lajos földbirtokos *100,000*, ikvai Pfeiffer Mátyás *100,000*, Sváb Gyula *100,000* Debreczeni Erzsébet és Bulyovsky Margit *100,000*, Bründl János cég *100,000* koronát.

A *Magyar Agrár és Járadékbank Részvénytársaság*-nál a következők jegyeztek nagyobb összeget: Wolfner Gyula és Társa *750,000* koronát, ezenkívül másutt szintén *750,000*. Schönborn Buchheim Frigyes Károly gróf *100,000* koronát.

A *Magyar királyi Folyam- és Tengerhajós Részvénytársaság* *500,000* koronát jegyez.

Lederer Emil és Ágoston *1,000,000* koronát, Strasser és König *300,000* koronát jegyeztek. — Neuman Testvérek cég összesen *1,200,000* koronát jegyzett.

A vidéki városok jegyzését és a városokban történt jegyzések eredményeit itt közöljük:

A rövid négy nap alatt *Aradon* nem kevesebb, mint két és fél millióra tehető a jegyzett kölcsön összege.

Nagybecskerek városa *20,000* koronát jegyzett az új hadikölcsönre. — *Szabadka* város polgármestere vasárnap délutánra a törvényhatósági bizottság tagjait értekezletre hívta. A polgármester javaslatára elhatározták, hogy a város az új hadikölcsönből ismét *egy millió koronát* jegyez. *Stancsics Béla* kétszáz lános bunyevác gazda a polgármester szavainak hatása alatt nyomban *félmillió koronát* jegyzett. — *Székesfehérvár* *200,000* koronát jegyez. — *Pozsony* szab. kir. város e héten a hadikölcsön ügyében rendkívüli közgyűlést fog tartani.

Érdekes, hogy egy község, *Dunapentele* *200,000* koronát jegyez a hadikölcsönből. — *Kassán* csak az egyik pénzügyintézetnél négy nap alatt *1,256,000* koronát jegyeztek. — *Makón* az első napon *70,000* koronát tett ki a jegyzett összeg.

JEGYEZZÜNK HADIKÖLCSÖNT